

## ROZKŁAD MATERIAŁU DLA SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH

Nr lekcji	Temat lekcji	Materiał nauczania	Cele szczegółowe	Sposób realizacji (propozycje)	Realizacja w klasach
1	2	3	4	5	6
<b>KLASA I</b>					
1.	<b>Wydawnictwa regionalne czyli skąd czerpiemy wiedzę o naszym mieście?</b>	Przeglądamy wydawnictwa związane z Kwidzynem, wydane w ostatnim czasie. Analiza serii wydawniczych „Zeszyty Kwidzyńskie” i „Krople Historii”; inne książki z których czerpiemy wiedzę o naszym mieście	Uczeń potrafi: posługiwać się terminami: historia, źródło historyczne, dokonuje prostej klasyfikacji źródeł historycznych, zna pojęcia region, kultura, sztuka, architektura, etnografia, wymienia publikacje dotyczące historii regionu	Praca z książką, praca w grupach, pogadanka	<b>I</b>
2.	<b>Moja rodzina i jej dzieje w przekazie rodziców, dziadków i pradziadków</b>	Rodzina i jej członkowie, bliska i daleka, pochodzenie mojej rodziny oraz króla informacji o rodzinie. Wspomnienia najstarszych członków rodziny; pamiątki rodzinne i ich historia	Uczeń potrafi: wymienić terminy, związane z pokrewieństwem, wykazuje zainteresowaniem dziejami własnej rodziny, nawiązuje kontakt z najstarszymi członkami własnego rodu	Album rodzinny, wywiad, gromadzenie wspomnień, praca z mapą,	<b>I</b>
3.	<b>Jak wyglądały w mojej rodzinie tradycje, obyczaje i</b>	Czym są tradycje i obyczaje? Wartości przekazywane z pokolenia na pokolenie w mojej rodzinie. Wierzenia w mojej	Uczeń potrafi: wyjaśnić pojęcia: kultura regionu, tradycja regionu Wskazuje zagrożenia dla kultury swojego regionu, przedstawia tradycje, obrzędy i	Rozmowa z członkami rodziny, wywiad, pogadanka, praca w grupach, wykonanie	<b>I</b>

	<b>wierzenia dawniej, a jak wyglądają dziś? Korzenie naszych rodzin – skąd przybywamy?</b>	rodzynie – przekaz historyczny z najodleglejszych czasów. Czy moja rodzina wierzy w przesady? Święta rodzinne: chrzest, wesele i pogrzeb. Kuchnia i potrawy regionalne w moim domu Co pozostało z dawnych tradycji w mojej rodzinie do dziś? Pojęcie ludności rdzennej i napływowej	zwyczaje regionalne. Dostrzega rolę jednostki i grupy w kształtowaniu historii regionu	kroniki rodzinnej	
4.	<b>Moja rodzinna miejscowość i jej historia</b>	Nazwa miejscowości i jej etymologia. Położenie mojej miejscowości. Jak wygląda moja miejscowość? Herb mojej miejscowości – herby regionu (gminy, powiat). Przyroda wokół mnie – krajobraz najbliższej okolicy Zajęcia i praca mieszkańców	Uczeń potrafi: Dostrzega rolę jednostki i grupy w kształtowaniu historii regionu, rozróżnia pojęcia: obyczaj, zwyczaj, obrzęd, rozumie, dlaczego w jego małej ojczyźnie spletają się tradycje polsko- niemieckie	Kształcenie umiejętności korzystania z różnych rodzajów źródeł, metoda podająca, praca grupowa, pogadanka, dyskusja, opis wyjaśniający	<b>I</b>
5.	<b>Ślady przeszłości historycznej w najbliższej okolicy – budynki, cmentarze, napisy, etc</b>	Szukamy śladów dawnych czasów. Katalog ciekawostek zamierzchłych czasów (pozostałości sztyldów, studzienki z napisem Marienwerder, kute balustrady, rzeźbione drzwi, stare witryny, kamienne schody, etc.)	Uczeń potrafi: wskazuje zagrożenia dla kultury swojego regionu, rozumie proces naturalnego zacierania się śladów przeszłości, potrafi „wyłapywać” w krajobrazie miasta różne ślady dawnych czasów w Kwidzynie	Wycieczka, tworzenie kart ciekawostek historycznych Kwidzyna	<b>I</b>
6.	<b>Kościół i miejsca kultu w Kwidzynie – miejsca święte</b>	Historia i architektura świątyni Zabytki przeszłości w moim kościele i ciekawe historie z nimi związane Kościół centrum życia naszej parafialnej społeczności	Uczeń potrafi: wymienia świątynie kwidzyńskie, potrafi wskazać miejsca kultu inne niż katolickie, wykazuje tolerancję dla innych wyznań	Korzystanie z literatury tematycznej, praca w grupach, metoda podająca, opowiadanie	<b>I</b>

7.	<b>Co to jest neogotyki? – śladami czerwonej cegły</b>	Neogotyki na dotyk – śladami czerwonej cegły. Inwentaryzacja neogotyckich zabytków w naszym mieście. Jak prowadzić dokumentację inwentaryzacyjną zabytków. Wypełnianie karty zabytków. Analiza uzyskanych danych. Budynki z czerwonej cegły jako charakterystyczne dla Kwidzyna	Uczeń potrafi: zaprezentować notatkę dotyczącą wybranego zabytku, potrafi wskazywać najważniejsze cechy stylu neogotyckiego, umiejętność obserwacji walorów architektonicznych, rozumienie pojęć: blendy, wnęki okiennej, portal, łuk okienny, witraż, rozumie, dlaczego w jego małej ojczyźnie splatają się tradycje polsko-niemieckie	Wycieczka, praca z kartą zabytku, wywiad, praca z literaturą tematyczną	<b>I</b>
8.	<b>Muzeum miejscem gromadzenia i ratowania śladów przeszłości</b>	Zadania muzeum zamkowego w Kwidzynie, różnorodność zbiorów muzealnych, muzeum jako miejsce odnowy, rekonstrukcji i prezentacji środowiska przyrodniczego i kulturowego regionu. Dzieje kwidzyńskich tradycji muzealnych	Uczeń potrafi: wie, gdzie znajduje się placówka zajmująca się ochroną dziedzictwa kulturowego, potrafi przedstawić zadania muzeów (gromadzenie, przechowywanie i konserwacja zabytków, organizowanie wystaw, prowadzenie działalności edukacyjnej i wydawniczej), rozumie potrzebę istnienia takiej instytucji, zna postaci: Waldemar Heym, Antoni J. Pawłowski, Halina Samplawska, Alfons Lemański	Wycieczka do muzeum, rozmowa z pracownikiem muzeum, wywiad, praca z tekstem lub kartą informacji,	<b>I</b>
9.	<b>Walory przyrodniczo-krajobrazowe regionu – zajęcia w muzeum</b>	Środowisko geograficzne i ukształtowanie terenu regionu Klimat i pogoda Przyroda Szata roślinna i zwierzęta Typy gleb i rodzaje skał w naszym regionie wody powiatu Unikalne i chronione rośliny	Uczeń potrafi: wyjaśnia pojęcie krajobraz kulturowy, wyróżnia w krajobrazie elementy naturalne i wprowadzone przez człowieka, opisuje przyrodę najbliższej okolicy, wymienia gatunki zwierząt i roślin występujących w otoczeniu, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków ginących i objętych całkowitą ochroną, potrafi wymienić i wskazać miejsca rezerwatów	Lekcja muzealna, wycieczka, rozmowa z pracownikiem muzeum, wywiad, praca z tekstem lub kartą informacji, rozmowa nauczająca, odczytywanie mapy (charakterystyczne elementy środowiska),	<b>I</b>

			przyrody w regionie i wymienić miejsca chronionego krajobrazu, podaje przykłady pomników przyrody i zna miejsca ich występowania	piesze wycieczki dydaktyczne, praca w terenie, prezentacja fotografii i ilustracji związanych z krajobrazem Kwidzyna, wyszukiwanie informacji w dostępnych źródłach	
10.	<b>Jestem dumny ze swojej „Małej Ojczyzny”!</b>	Chlubne karty z dziejów mojej Małej Ojczyzny – wydarzenia i ludzie - Przyroda naszego regionu – ginące piękno - Co może urzekać turystę w naszym regionie? Zdrowy patriotyzm lokalny – zagrożenia płynące niewłaściwego rozumienia patriotyzmu	Uczeń potrafi: docenia rolę dziedzictwa kulturowego regionu, odczuwa przynależność do regionu, dumę z bogactwa obyczajów i tradycji, poszukuje odpowiedzi na pytanie „co staje się tradycją?”, rozumie potrzebę zachowania i propagowania tradycji, rozumie, dlaczego w jego małej ojczyźnie splatają się tradycje polsko-niemieckie	Analiza, dyskusja, burza mózgów, wycieczka, wywiad, gromadzenie informacji	<b>I</b>
<b>KLASA II</b>					
1.	<b>Kwidzyn w sieci</b>	Analiza zasobów internetowych, pod kątem stron, związanych z historią Kwidzyna	Uczeń potrafi: biegle posługiwać się Internetem, wyszukiwać informacje w sieci, analizować treść witryn internetowych, oceniać przydatność treści stron www w historii Kwidzyna	Praca z komputerem z wykorzystaniem sieci internetowej, analiza treści, praca w grupach, praca indywidualna ucznia	<b>II</b>
2.	<b>Ciekawostki o naszym mieście</b>	Wyszukiwanie interesujących i ciekawych informacji o moim mieście	Uczeń potrafi: samodzielnie wyszukiwać ciekawostki z historii miasta, potrafi biegle wysławiać się, wykazuje żywe	Kształcenie umiejętności korzystania z różnych	<b>II</b>

			zainteresowanie historią Kwidzyna oraz wykazuje potrzebę poszerzania własnej wiedzy historycznej	rodzajów źródeł, metoda podająca, praca grupowa, pogadanka, dyskusja, opis wyjaśniający, wywiad, giełda pomysłów, burza mózgów	
3.	<b>Jak powstaje papier</b>	Zwrócenie uwagi uczniów na problem niszczenia drzew przy produkcji papieru i konieczność jego oszczędzania i rozsądnego użytkowania, warsztaty papieru czerpanego, sceny z dziejów papiernictwa kwidzyńskiego	Uczeń potrafi: wyjaśnić znaczenie drzew w przyrodzie, zna etapy powstawania papieru oraz różne rodzaje i zastosowania papieru w życiu codziennym, wymienia IP Kwidzyna jako główny zakład przemysłu papierniczego w Polsce	Burza mózgów, elementy wykładu, praca w grupach, korzystanie z filmu edukacyjnego	<b>II</b>
4.	<b>Sport w Kwidzynie</b>	Sceny z dziejów kwidzyńskiego sportu, działacze sportowi w powojennym Kwidzynie	Uczeń potrafi: korzystać z różnych źródeł informacji, zna dyscypliny sportu, uprawiane w Kwidzynie, potrafi wymienić najważniejsze informacje z historii sportu w mieście, zna dyscypliny, których już nie ma (np. hokej, kulturystyka), zna wybrane postaci, np. A. Demidowicz, A. Łoś, J. Młynarski, etc, Kluby: Rodło, Nadwiślanin, MTS, Basket, etc.	Burza mózgów, elementy wykładu, praca w grupach, korzystanie z różnych źródeł informacji, wywiad z rodzicami	<b>II</b>
5.	<b>Kultura to nie bzdura – badamy dzieje kultury w Kwidzynie</b>	Historia kultury w Kwidzynie powojennym, działacze kultury	Uczeń potrafi: wskazywać różne dziedziny aktywności kulturalnej mieszkańców Kwidzyna w okresie powojennym, np. koła teatralne, teatr lalek, koła fotograficzne, koła turystyczne, harcerstwo, wskazuje dawne instytucje kultury (Dom Harcerza, PDK,	Praca z komputerem, burza mózgów, elementy wykładu, praca w grupach, korzystanie z różnych źródeł informacji,	<b>II</b>

			MDK), postaci, np.: Bortnowski, Borowiecki, Kutowiński, Kowalewski, etc.	wywiad z rodzicami	
6.	<b>Kwidzyn na znaczkach i monetach</b>	Zajęcia na bazie wybranego tematu, „wciągającego” w poszukiwania ciekawostek historycznych. Kwidzyn na znaczkach filatelistycznych z okresu plebiscytu oraz monecie „notgeld” z 1918 roku oraz dwuzłotówce z 2007 roku	Uczeń potrafi: posiada wiedzę na temat filatelistyki, związanej tematycznie z Kwidzynem, wie, że Kwidzyn występuje na monetach, zna pojęcie „notgeld”, zna okoliczności jego wprowadzenia, ma ogólną wiedzę na temat okoliczności wprowadzenia do obiegu znaczków pocztowych w 1020 roku, samodzielnie poszukuje ciekawostek historycznych	Praca ze źródłem historycznym, dyskusja, pogadanka, rozmowa nauczająca, praca z literaturą tematyczną, słownikiem, encyklopedią	<b>II</b>
7.	<b>Miłosna – miasteczko koniarzy</b>	Miłosna – zabytkowy kompleks ma już 100 lat. Analiza architektury jako zamkniętego miasteczka koniarzy, dzieje dawnego PSO	Uczeń potrafi: wyszukiwać informacje na określony temat, potrafi przeprowadzić wywiad, wykazuje szacunek dla starszych osób, zna dzieje 100 letniego kompleksu stada na Miłosnej	Wycieczka, spotkanie z pracownikiem TRW Miłosna lub emerytowanym pracownikiem Stada na Miłosnej, praca z kartami zabytku, ćwiczenia praktyczne w terenie	<b>II</b>
8.	<b>Znane postaci z Kwidzyna okresu powojennego</b>	Charakterystyka wybranych postaci Kwidzyna, ze szczególnym uwzględnieniem różnych dziedzin życia codziennego	Uczeń potrafi: wymienia zasłużonych dla historii, kultury i sportu. Omawia ich zasługi, analizuje wybrane postaci, np. Andrzej Demidowicz, ks. Wojciech Kruk, Halina Klein, Jadwiga Budzisz Buynowska, Alfons Lemański lub inne, wybrane przed zajęciami przez nauczyciela	Kształcenie umiejętności korzystania z różnych rodzajów źródeł, metoda podająca, praca grupowa, pogadanka, dyskusja, opis wyjaśniający, wywiady ze starszymi mieszkańcami,	<b>II</b>

				gromadzenie materiałów,	
9.	<b>Kwidzyn w gazetach i filmach z lat 90</b>	Wyszukiwanie interesujących i ciekawych informacji o mieście, jak wyglądał Kwidzyn 20 lat temu	Uczeń potrafi: analizować źródła prasowe, teksty artykułów w prasie, analizuje nagrania filmowe, wyciąga wolne wnioski, charakteryzuje różne formy przekazu	Kształcenie umiejętności korzystania z dawnej prasy oraz przekazów filmowych, korzystanie z sieci internetowej (zasoby Wirtualnego Muzeum Kwidzyna)	<b>II</b>
10.	<b>Kromka, skibka, pajda, czyli w każdym regionie inaczej. Barwy naszego lokalnego języka</b>	Próba odpowiedzi na pytanie czy język, jakiego używamy w Kwidzynie i okolicach różni się w jakikolwiek sposób od języka, którego używają nas sąsiedzi, w sąsiednich gminach czy województwach	Uczeń: potrafi wskazać różnice między pojęciami gwara i dialekt, ma głęboką świadomość, że ludność napływowa przywiozła ze sobą nie tylko własną kulturę, ale także język. Śledzi proces ciągłych zmian w mowie, jakiej używamy	Wywiady ze starszymi mieszkańcami, gromadzenie materiałów	<b>II</b>
<b>KLASA III</b>					
1.	<b>Podział administracyjny: województwo, powiat, miasto i gmina</b>	Analizowanie mapy administracyjnej RP, wykonanie mapy powiatu, wycieczka do siedziby starostwa, poznanie struktur powiatowych oraz osób pełniących najważniejsze funkcje w powiecie. Statuty działalności rad	Uczeń potrafi: zna władze samorządu terytorialnego, podział kompetencji, rozumie zasady funkcjonowania samorządu terytorialnego, wymienia z imienia i nazwiska burmistrzów, starostów, przewodniczących rad: miejskiej i powiatowej, zna liczbę radnych	Wyszukiwanie informacji w opracowaniach, wycieczki dydaktyczne, samodzielna praca uczniów, fotografie obiektów, wyszukiwanie informacji w dostępnych źródłach, wycieczka do Urzędu Miejskiego i	<b>III</b>



				Starostwa, spotkanie z burmistrzem i starostą	
2.	<b>Krajobrazy najbliższej okolicy: Skarbiec powiatu kwidzyńskiego</b>	Ukształtowanie powierzchni okolicy: gleby, surowce naturalne, wody naszego regionu, pogoda i klimat, fauna i flora – przyroda jako zielony skarbiec powiatu	Uczeń potrafi: opisuje przyrodę najbliższej okolicy, wymienia gatunki zwierząt i roślin występujących w otoczeniu, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków ginących i objętych całkowitą ochroną, potrafi wymienić i wskazać miejsca rezerwatów przyrody w regionie i wymienić miejsca chronionego krajobrazu, podaje przykłady pomników przyrody i zna miejsca ich występowania	Wycieczka, praca z tekstem luk lub kartą informacji, rozmowa nauczająca, odczytywanie mapy (charakterystyczne elementy środowiska), piesze wycieczki dydaktyczne, praca w terenie, wyszukiwanie informacji w dostępnych źródłach	<b>III</b>
3.	<b>Aby nie zasypały nas śmieci – co dzieje się z naszymi odpadami i ściekami</b>	Zakład Utylizacji Odpadów w Gilwie – „dzielnica śmieci”. Omówienie polityki gospodarowania odpadami w Kwidzynie	Uczeń potrafi: posiada umiejętności segregowania odpadów, rozumie potrzebę dbania o własne środowisko, omówić problem wyrzucania i składowania śmieci, zdefiniować termin recykling, ocenić wagę problemu związanego ze składowaniem odpadów, rozumie politykę władz Kwidzyna w tym zakresie	Wycieczka do składowiska w Gilwie, rozmowa nauczająca,	<b>III</b>
4.	<b>Kwidzyn dawniej, Kwidzyn dziś – porównanie ikonografii</b>	Konkurs z wykorzystaniem widoków starego Kwidzyna lub wykonanie prezentacji multimedialnej	Uczeń potrafi: rozumie, dlaczego w jego małej ojczyźnie splatają się tradycje polsko-niemieckie, potrafi wskazać przyczyny głębokich zmian w krajobrazie architektonicznym Kwidzyna	Konkurs, prelekcja, wykład, praca w grupach, prezentacja multimedialna	<b>III</b>
5.	<b>Lokalni patroni naszych ulic</b>	Poznajemy sylwetki: Władysława Gębika, Piotra Połomskiego, Tadeusza Odrowskiego, Jana	Uczeń potrafi: zna postaci: Władysława Gębika, Piotra Połomskiego, Tadeusza Odrowskiego, Jana Machutty, Bł. Doroty,	Praca w grupach, poszukiwanie informacji w internecie,	<b>III</b>



		Machutty, Bł. Doroty,	rozumie potrzebę nadawania lokalnych nazw ulic, potrafi ułożyć i przeprowadzić wywiad na temat lokalnych bohaterów i ich zasług, a w następstwie przedstawić wyniki swojej pracy w formie wybranej prezentacji	poszukiwanie informacji w bibliotece, gromadzenie informacji	
6.	<b>Śledzimy własne nazwiska</b>	Tworzymy mapę rodów kwidzyńskich, zastanawiamy się nad tym czy w naszym mieście powtarzają się charakterystyczne nazwiska	Uczeń potrafi: wymienia typowe dla swojego regionu i miejsca zamieszkania imiona, wskazuje charakterystyczne w regionie nazwiska, omawia etymologię nazwisk i nazw regionalnych, poprawnie posługuje się nazwami własnymi	Praca z literaturą tematu, praca w grupach, elementy wykładu, prezentacja wyników	<b>III</b>
7.	<b>Urząd stanu cywilnego</b>	Poznajemy zasady i potrzebę funkcjonowania Urzędu Stanu Cywilnego, czy w kwidzyńskim USC znajdują się jeszcze ślady po mieszkańcach sprzed 1945 roku?	Uczeń potrafi: uczeń potrafi odpowiedzieć co oznacza słowo „archiwum”, „archiwum państwowe”, zna potrzebę i zasady funkcjonowania Urzędu Stanu Cywilnego, zna pojęcia akt urodzenia, akt ślubu, akt zgonu, rozumie, dlaczego splatają się tradycje polsko- niemieckie, uczy się tolerancji dla byłych mieszkańców miasta	Wycieczka do USC, rozmowa z pracownikiem USC, samodzielna praca uczniów, gromadzenie informacji	<b>III</b>
8.	<b>Pochówki Mistrzów – znalezisko na skale światową?</b>	W 2007 r. podczas prac archeolog. w katedrze dokonano niezwykłego odkrycia. Archeolodzy szukali grobu słynnej mistyczki bł. Doroty z Mątów Wielkich, a znaleźli - co potwierdziły badania - groby trzech wielkich mistrzów krzyżackich: Henryka von Plauena, Wernera von Olsena i Ludolfa Königa von Wattzau. Na ile to znalezisko wyróżnia Kwidzyn w świecie	Uczeń potrafi: rozumie, dlaczego w jego małej ojczyźnie splatają się tradycje polsko-niemieckie, wyjaśnia pojęcie „dziedzictwo kulturowe”, wyszczególnia elementy dziedzictwa kulturowego, zna szczegóły odkryć archeologicznych w kwidzyńskiej Katedrze, zna postaci: Ludwiga Koeniga, Wernera Orselna i Henryka Plauena, rozumie wyjątkowość kwidzyńskiego odkrycia i jego znaczenia w skali światowej	Poszukiwanie wiadomości w internecie, korzystanie z literatury tematycznej, gromadzenie materiałów, wycieczka, prelekcja, prezentacja multimed., wypełnianie drzewa decyzyjnego	<b>III</b>

		historycznych odkryć?			
9.	<b>Promocja własnego regionu w kraju i za granicą</b>	Zajęcia praktyczne poświęcone projektowaniu i wykonaniu folderów zachęcających inwestorów. Uczniowie wykonują przykładowe prezentacje komputerowe. Dyskusja na temat zależności własnej kariery życiowej od losów miasta i regionu. Jak wykorzystać materiały, aby móc rozbudowywać posiadane informacje	Uczeń potrafi: zna zasady promocji i reklamy w mediach, wykorzystuje internet do wykonania folderu zachęcającego do inwestowania w Kwidzynie, potrafi wykonać krótki utwór promujący miasto, odczuwa więź emocjonalną ze swoją małą ojczyzną, dostrzega zależność własnej kariery życiowej od losów miasta i regionu	Wykorzystanie internetu do wykonania folderu zachęcającego do inwestowania w Kwidzynie, praca w grupach, poszukiwanie informacji w internecie, poszukiwanie informacji w bibliotece, gromadzenie informacji, dyskusja	<b>III</b>
10.	<b>Ja i moja Mała Ojczyzna – czyli największa podróż mojego życia</b>	Tworzenie strony internetowej o Kwidzynie	Uczeń potrafi: uczeń rozpoznaje i rozwija swoje twórcze uzdolnienia, które może wykorzystać w swoim najbliższym otoczeniu, wykazuje umiejętność stworzenia najprostszej strony internetowej	Praca z komputerem, tworzenie prezentacji, plan działań promocyjnych miasta, praca w grupie, dyskusja	<b>III</b>